

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 2700 St. Hanshaugen
0131 OSLO

Deres ref

Vår ref
201000079

Dato
10.02.2011

Statsbudsjettet 2011 - tildeling til Norges forskningsråd

Landbruks- og matdepartementet legger med dette frem tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2011. I tildelingsbrevet legges premissene for hvilke hovedoppgaver Norges forskningsråd skal utføre i 2011, hvilke mål- og resultatkrav som skal oppfylles og hvordan rapporteringen skal foregå. Tildelingsbrevet utfyller de føringer og mål som ligger i Prop. 1 S (2010-2011) fra Landbruks- og matdepartementet.

Tildelingsbrevet har følgende innhold:

1. Orientering om budsjettet for 2011 2
 - Fullmakt til midlertidig omdisponering 2
 - Tekniske endringer og orienteringssaker 2
 - Styringsopplegg 2
 - Øvrige rammer for tildelingen fra Landbruks- og matdepartementet til Norges forskningsråd 3
2. Konkretisering av målene for Landbruks- og matdepartementets tildeling for 2011
3
 - Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet 4
 - Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet 8
 - Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet 9
 - Øvrige krav til virksomheten 10
3. Dialog og planlagte møter 10

Postadresse
Postboks 8007 Dep

Kontoradresse
Akersgt. 59

Telefon
22 24 90 90

0030 Oslo

Org no.
972 417 874

Avdeling for forskning,
innovasjon og
regionalpolitikk
Telefaks
22 24 91 50

Saksbehandler
Anders Andgard
22 24 91 72

1. ORIENTERING OM BUDSJETTET FOR 2011

For 2011 stiller departementet følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd:

Område	Kr
Kap. 1137 post 50 Forskningsaktivitet	216 978 000
Kap. 1137 post 51 Basisbevilgninger til forskningsinstitutter m.m.	181 147 000
Sum	398 125 000

Bevilgningen over Kap. 1137 post 51 omfatter basisbevilgninger til primærnæringsinstituttene Bioforsk, Norsk senter for bygdeforskning, Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning, Veterinærinstituttet og Norsk institutt for skog og landskap. I tillegg skal Nofima AS tildeles midler til strategiske instituttprogram innenfor denne basisbevilgningen.

Beløpet som tildeles i tråd med dette tildelingsbrevet blir overført til virksomheten etter følgende utbetalingsplan:

- Medio februar med kr 99 531 250
- Primo april med kr 99 531 250
- Primo juni med kr 99 531 250
- Primo oktober med kr 99 531 250

Fullmakt til midlertidig omdisponering

Norges forskningsråd gis fullmakt til å omfordele midler mellom programmer og virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge Forskningsrådet sikrer måloppnåelse på sikt. Fullmakten gjelder opp til totalt 5 mill. kroner.

Tekniske endringer og orienteringssaker

Departementet har satt av 9,845 mill. kroner til husleiekompensasjon for Bioforsk, herunder 1,867 mill. kroner i rammen til post 50 og 7,978 mill. kroner i rammen til post 51. Departementet ber Forskningsrådet om å følge opp midlene på samme måte som foregående år.

Under Kap. 1137 post 50 holdes 300 000 kroner tilbake som tilskudd til Nordiske jordbruksforskernes forening. 250 000 kroner holdes tilbake for å styrke av samarbeidet i Minnesota.

Styringsopplegg

Målene for Forskningsrådet for 2010 på Landbruks- og matdepartementets område er omtalt i kapittel 2. For en nærmere omtale av departementenes felles målstruktur for Forskningsrådet, vises det til Prop. 1 S (2010-2011) fra Kunnskapsdepartementet. De enkelte delmål blir konkretisert i tildelingsbrevene fra hvert departement. Styringsparametere for bevilgningen i dette tildelingsbrevet er vedlagt.

Risikovurdering er en integrert del av departementenes mål- og resultatstyring overfor Forskningsrådet. Krav til risikovurdering omtales i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2011. Forskningsrådet skal i årsrapport og styringsmøter med departementene gjøre rede for sine risikovurderinger og hvordan disse ligger til grunn for styringstiltak.

Øvrige rammer for tildelingen fra Landbruks- og matdepartementet til Norges forskningsråd.

Landbruks- og matdepartementets *Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007-2012* presenterer de forskningspolitiske målene for landbruks- og matforskningen. St.meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen* omtaler behovene for ny kunnskap knyttet til klimaendringer og produksjon av energi. St.meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning* peker også på noen av utfordringene som er nevnt ovenfor.

De forskningspolitiske målene for landbruks- og matforskningen må ses i sammenheng med Nærings- og handelsdepartementets St.meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskapende og bærekraftig Norge* og Kommunal- og regionaldepartementets St.meld. nr. 25 (2008-2009) *Lokal vekstkraft og framtidstru: Om distrikts- og regionalpolitikken*. Andre relevante dokumenter er *Landbruks- og matdepartementets miljøstrategi 2008-2015*, departementenes *Europastrategi for matområdet* samt Miljøverndepartementets *Tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter*.

Landbruks- og matdepartementet har utarbeidet en innovasjonspolitisk plattform for å styrke sektorens konkurransevne. Spesifikke sider ved temaet omtales i Prop. 1 S (2010-2011) for Landbruks- og matdepartementet.

2. KONKRETISERING AV MÅLENE FOR LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTETS TILDELING FOR 2011

Landbruks- og matpolitikken har som hovedmål å opprettholde et levende landbruk over hele landet. Landbruks- og matforskningen er et viktig virkemiddel for å nå dette målet.

Ny kunnskap er avgjørende for å møte sektorens utfordringer. Mat er et prioritert tematisk område med vekt på næringsrelevant forskning og nok og trygg mat. Det er nødvendig å få bedre kunnskap om hva som skal til for å produsere sunne, trygge og velsmakende næringsmidler ut fra norske naturgitte forhold.

Landbruks- og matforskningen skal ha høy internasjonal kvalitet og fremme en innovativ og bærekraftig landbruks- og matsektor med høy tillit i samfunnet.

Mål 1: Økt kvalitet, kapasitet og relevans i norsk forskning i hele landet

Delmål 1.1: Styrket forskning på nasjonalt prioriterte områder

De nasjonalt prioriterte forskningsområdene blir gjort rede for i St. meld. nr. 30 (2008-2009) *Klima for forskning*. Landbruks- og matdepartementet legger særlig vekt på å bidra til:

- løsning av globale utfordringer med vekt på klima, energi, miljø og matsikkerhet
- et kunnskapsbasert næringsliv i hele landet
- næringsrelevant forskning innen områdene mat, reiseliv, energi, miljø og nye produkter/bruksområder.

St. meld. nr. 39 (2008-2009) *Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen* følger opp sektorens forskningsbehov gjennom seks prioriterte områder: Reduserte klimagassutslipp, økt karbonbinding i jord og skog, matsikkerhet, mattrygghet, utnyttning av mulighetsrommet i et endret klima og fornybar energi fra landbruket. Innenfor disse områdene legges det vekt på forskning for å sikre nok og trygg mat, samt videreføre satsningen på klimaforskning. Næringsrettet forskning på matområdet styrkes med 8,4 mill. kroner i 2011.

Delmål 1.2: Styrket bredde av langsiktig grunnleggende forskning og konsentrasjon av ressurser rundt den beste forskningen

Forskningsrådet bes å vurdere hvorvidt enkelte områder innen landbruks- og matsektoren kan ha behov for styrket innsats innen grunnforskning.

Delmål 1.3: Styrket bredde av forskningsbasert innovasjon og konsentrasjon av ressurser rundt de beste forsknings- og innovasjonsmiljøene

Landbruks- og matdepartementet har som mål at konkurranseevnen i alle næringer i landbruket styrkes. I tråd med St. meld. nr. 7 (2008-2009) *Et nyskapende og bærekraftig Norge* vil Landbruks- og matdepartementet legge til rette for innovasjon og kommersialisering i landbruket. I departementets innovasjonspolitiske plattform prioriteres det å:

- Stimulere entreprenørskap og økt markedstenking i hele verdikjeden,
- finne synergier mellom verdikjeder i landbruket og andre sektorer,
- satse på forskning og kunnskapsformidling,
- støtte opp under og stimulere lokale forutsetninger med utgangspunkt i komparative fortrinn og
- satse på en bærekraftig sektor der miljøteknologi har en sentral plass.

Det legges til grunn at Forskningsrådet, innenfor de rammer som gjelder for egen virksomhet, bidrar til å gjennomføre Landbruks- og matdepartementets innovasjonspolitiske plattform.

Delmål 1.4: Mer forskning i næringslivet, både i bredden og i spiss

Sektorens næringsliv skal ha forutsetninger for å satse langsiktig og styrke innsatsen på næringsrettet forskning. Samtidig skal det være samsvar mellom næringens behov og resultatene fra forskningsmiljøene.

Det er et mål å øke landbruks- og matnæringens forskningsinnsats. Dette gjelder både kunnskapsproduksjon som er nødvendig for å styrke den enkelte virksomhets konkurransevne og bransjekunnskap som kan dekke mange virksomheters felles kunnskapsbehov.

Næringsaktørene må få god kunnskap om Forskningsrådets tilbud og bistand til å delta i konkurransen om virkemidlene. Det samme gjelder for midler til forskning på den internasjonale arena.

Delmål 1.5: Styrket forskning i tråd med sektorenes og forvaltningens kunnskapsbehov

Landbruks- og matdepartementets prioriterte innsatsområder for forskning fremgår av *Strategi for forskning og forskningsbasert innovasjon 2007-2012*. Strategien legger til rette for forskning og forskningsbasert innovasjon som bidrar til å nå overordnede mål i landbruks- og matpolitikken. Strategien er delt inn i fem tematiske områder: Mat, helse og forbruker; tre og energi; tjenester; miljø og ressursforvaltning; og landbruk og samfunn. Satsningen på forskning innenfor disse områdene vil i stor grad bli videreført i 2011. Overføringene til blant annet miljøforskning, fornybar energi og kommersialisering vil imidlertid bli redusert.

Område mat, helse og forbruker

Forskning innenfor matområdet, og på norsk næringsmiddelindustri konkurransekraft, er viktig og skal prioriteres. Formålet er å styrke norsk matproduksjon. På dette området er det også viktig å videreutvikle det internasjonale forskningssamarbeidet. Forskning skal støtte opp under og dokumentere lokale fortrinn som kan bidra til økt etterspørsel etter norske matvarer og stimulere til innovasjon og verdiskapning i næringslivet.

Det er behov for forskning for å sikre trygg mat og hindre spredning av smitte til dyr og mat. Kunnskapen om hva slags alvorlige plante- og dyresykdommer som har økt risiko for introduksjon, spredning og etablering i Norge, og betydningen de har for landbruks- og matproduksjonen, må styrkes. Særlig må faren for sykdommer som smitter mellom dyr og mennesker (zoonoser) ha spesiell oppmerksomhet. Den forvaltningsrettede forskningen på mattrygghet skal gi kunnskap som kan effektivisere forvaltningens overvåking og kartlegging av dette området.

Kunnskap for å kunne sette i gang tiltak som avgrenser virkningen av klimarelatert økning i utbredelsen av skadedyr og sykdommer i plante- og husdyrproduksjonen må styrkes. Forskning som øker kunnskapen om dette, forskning på velferden til husdyr

under ulike produksjonsformer ved klimaendringer, herunder husdyrproduksjon basert på frittgående utmarkebeite og forskning på velferd hos husdyr ved ulike driftsformer skal prioriteres, herunder pelsdyr.

Departementet forventer at Forskningsrådet følger opp egne anbefalinger for å styrke kvaliteten og relevansen til forskning innenfor økologisk matproduksjon.

Tre og energi

Departementet forutsetter at forskning på fornybare energikilder, karbonfangst og -lagring, økt bruk av bioenergi og mer trebruk videreføres. Blant annet skal forskningen bidra til økt bruk av tre med sikte på varig binding av karbon og miljøgevinster ved bruk av tre som materiale.

Norsk forskning på bioenergi og innovativ bruk av tre skal være på et internasjonalt nivå. Sektoren skal aktivt søke internasjonalt samarbeid. Forskning for å nå disse målene, og for å bedre lønnsomheten i næringen, skal prioriteres.

Forskningsinnsatsen innenfor biovarme, biogass og biodrivstoff skal videreføres. Dette skal være med på å øke uttaket og bruken av biomasse fra skog og bedre skognæringens konkurranseevne og verdiskaping gjennom bærekraftig produksjon. Forskningen skal bidra til mer bruk av tre og økt innovasjon i trenæringen. Økt bruk av tre, blant annen som alternativt konstruksjonsmateriale, er en viktig del av Landbruks- og matdepartementets politikk for å bidra til reduserte klimagassutslipp i byggesektoren og varig lagring av karbon i treprodukter.

Forskningsrådet skal sammen med Innovasjon Norge legge til rette for bedre samarbeid mellom forskning og trenæringen. Et samarbeid mellom forskning og næring vil bidra til et forskningsmiljø for miljøvennlig bygg som kan hevde seg internasjonalt. Forskningsrådet skal jobbe for å finne en måte å organisere et slikt samarbeid, departementet er kjent med at trenæringen arbeider for å styrke innovasjon gjennom et tettere samarbeid mellom næringen og forskningsmiljøene. Som en del av dette bes Forskningsrådet å ta initiativ til en workshop om forskning på tre, hvor Forskningsrådet, Innovasjon Norge og departementet deltar. Det skal videre legges til rette for en reetablering av et formalisert samarbeid med Innovasjon Norge om felles utlysninger på treområdet.

Tjenester

Forskningen skal bidra til å fremskaffe kunnskap som kan bedre innovasjonsgraden og konkurranseevnen i det grønne reiselivet. Det er også behov for forskningsbasert kunnskap om effekten av *Inn på tunet*-tilbud og om hindringer og muligheter innenfor næringen. De prioriterte forskningsområdene fremgår av rapporten *Kunnskapsstatus og forskningsbehov for Inn på tunet* (UMB, 2008).

Miljø- og ressursforvaltning

Landbrukets klimagassutslipp skal reduseres. Det er derfor behov for forskning på utslippene fra sektoren og hvordan disse kan kuttes. Videre er det behov for å styrke og systematisere kunnskap om den samlede miljøbelastningen i hele matproduksjonskjeden. Blant annet er det behov for kunnskap som øker forståelsen av karbonet og nitrogenets omløp.

Regjeringen har et mål om å øke kunnskapen og dokumentasjonen om foredling og genetisk variasjon.

Landbruk og samfunn

Forskning på hvordan Norge kan påvirke og blir påvirket av internasjonale handelsavtaler, EUs felles landbrukspolitikk og internasjonale konkurranseforhold skal prioriteres. Forskningen skal bidra til at målene i landbrukspolitikken ivaretas gjennom å synliggjøre hvordan Norge best kan påvirke og tilpasse seg internasjonale forhold.

Forskningen skal også bidra til å sikre samfunnets tillitt til sektoren på områder som matproduksjon, dyrehold og klima- og miljørelaterte spørsmål. Problemstillinger som mattrygghet og sikker tilgang på mat krever samfunnsfaglig kompetanse.

For å kunne redusere konflikten rundt beitedyr og rovvilt er det behov for mer kunnskap om hvordan en kan kombinere utnyttelse av beiteressurser i utmark, kulturlandskapspleie og biologisk mangfold med interessen for å opprettholde rovdyrbestanden.

Delmål 1.6: Styrket utbytte fra internasjonalt forskningssamarbeid

Norsk forskning skal oppnå fornyelse og kvalitetsøkning gjennom å styrke arbeidet med felles forskningsutfordringer. Forskningsrådet skal kontinuerlig arbeide for økt norsk deltakelse innenfor EUs 7. rammeprogram, europeiske randsoneprogram og andre internasjonale samarbeidsformer innenfor landbruks- og matforskningen.

Landbruks- og matdepartementet legger vekt på videreutvikling og forbedring av det nordiske forskningssamarbeidet i mat- og landbrukssektoren, slik det ble lagt til rette for i 2010. Samarbeidet skal både omfatte konkrete nordiske problemstillinger og etablere en plattform for felles nordiske og internasjonale initiativ.

Departementet har betydelige forventninger til konkrete resultater av det bilaterale samarbeidet med Nord-Amerika, både når det gjelder prosjektsamarbeid, forskerutveksling og utdanning. Forskningssamarbeidet mellom Universitetet for miljø- og biovitenskap og Universitetet i Minnesota skal utvikles videre for å fremme mobilitet og samarbeid.

Mål 2: God ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemet

Delmål 2.1: God sammenheng mellom nasjonal forskningsinnsats og internasjonalt forskningssamarbeid

I tråd med regjeringens strategi for Norges samarbeid med EU om forskning og utvikling, skal de nasjonale forskningsprogrammene i regi av Forskningsrådet styrke sitt strategiske, tematiske og finansielle samspill med EU-forskningen. Forskningsrådet har i samarbeid med departementet et særskilt ansvar for å følge opp utfordringer og muligheter knyttet til etableringen av felles programsamarbeid (Joint Programming Initiatives).

Forskingssamarbeidet med Nord-Amerika skal ha et særskilt fokus på mattrygghet, bioenergi, klima, kommersialisering av forskningsresultat og utvikling av ny næringsvirksomhet. Det skal legges vekt på forskning på opptak av CO₂ og lagring av karbon innenfor landbruket. Departementet legger vekt på at flere forskningsmiljøer deltar.

Se forøvrig delmål 1.6.

Delmål 2.2: Merverdi gjennom effektiv utnyttelse av forskningsbevilgningene

Se delmål 2.3.

Delmål 2.3: Dynamisk og effektiv samhandling og arbeidsdeling i forskningssystemet

Det skal være god ressursutnyttelse og hensiktsmessig arbeidsdeling, samhandling og struktur i forskningssystemene innen landbruks- og matsektoren. For å oppnå best mulig samlet effekt av forskningsinnsatsen, må det være en tydelig fordeling av roller og ansvar mellom Forskningsrådet og Fondet for forskningsavgift på landbruksprodukter (FFL).

Likeledes skal Forskningsrådet og styret for forskningsmidler over Jordbruksavtalen videreutvikle det strategiske samarbeidet for å nå de overordnede målsetningene. For å oppnå en best mulig resultatoppnåelse av den samlede ressursbruken, er det viktig å videreutvikle samarbeidet mellom Forskningsrådet, Skogtiltaksfondet og Utviklingsfondet for skogbruket.

Delmål 2.4: Ivareta et strategisk ansvar for forskningsinstituttene

Målet med Landbruks- og matdepartementets midler til basisbevilgninger til forskningsinstituttene er å bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging i instituttene. For å oppnå en rasjonell ressursutnyttelse skal det være et nasjonalt samarbeid og arbeidsdeling mellom de landbruks- og matvitenskapelige

forskningsinstitusjonene. Formålet er å styrke dem som gode leverandører av anvendt forskning til næringsliv, forvaltning og samfunnet for øvrig.

For å sikre langsiktig kompetansebygging innenfor sektoren, kan det være grunn til å se postene 50 og 51 mer i sammenheng, der noen midler over post 50 kan benyttes til basisbevilgninger i primærnæringsarenaen. Departementet vil komme tilbake til dette i revidert nasjonalbudsjett.

2,5 prosent av grunnbevilgningsrammen for primærnæringsinstituttene skal benyttes til resultatbasert omfordeling. Omfordelingsandelen vil bli vurdert på nytt for 2012. Forskningsrådet må i samarbeid med finansierende departement avklare føringer for bruken av kortsiktige tilbakeførte SIP-midler for institutter som avslutter SIP-forpliktelse tidligere enn resten av arenaen.

Forskningsrådet skal gjennom basisbevilgningen bidra til videreutvikling av den forskningsfaglige kvaliteten ved landbruks- og matinstituttene. Landbruks- og matdepartementet forutsetter at institutter som kommer spesielt uheldig ut i det nye basisfinansieringssystemet skal følges faglig opp av Forskningsrådet.

Departementet ba Forskningsrådet i 2010 om å foreta en gjennomgang av forskningsinstituttene med tanke på struktur, organisering og rollefordeling. Det legges opp til en tett dialog med Forskningsrådet rundt oppfølgingen av gjennomgangen og den strategiske utviklingen i instituttsektoren.

Mål 3: Forskningens resultater tas i bruk i næringsliv, samfunnsliv og forvaltning i hele landet

Delmål 3.1: God og tilpasset forskningsformidling til forvaltningen og allmennheten og gode læringsarenaer mellom foretak, institutter, UoH-sektoren, helseforetakene og forvaltningen.

Kommunikasjon av offentlig finansiert forskning skal holde en høy kvalitet og raskt nå ut til næringsliv, forvaltning og befolkning. Landbruks- og matdepartementet legger særlig vekt på kommunikasjon av forskningsresultater ut til næringslivet, siden sektoren har en relativt lav andel brukerstyrt forskning.. Dette medfører et ekstra behov for å synliggjøre forskningen. Landbruks- og matdepartementet har et mål om å forbedre forvaltningens anvendelse av ny kunnskap fra forskning, og ber Forskningsrådet om å stimulere og legge til rette for en positiv utvikling på dette området.

Departementet mener det er viktig at befolkningen har god kunnskap om sektoren. Formidling av kunnskap fra landbruks- og matforskningen skal bidra til dette. Forskningsformidlingen skal synliggjøre hvordan resultatene fra landbruks- og matforskningen kommer samfunnet til gode. Bestillinger fra departementet på forskningsrelatert nyhetsstoff skal ha høy prioritet.

Delmål 3.2: Styrket kommersialisering av forskningsresultater og økt innovasjonsevne og -takt i næringsliv og offentlig sektor.

Landbruks- og matsektoren skal styrke konkurransekraften gjennom hele verdikjeden. Samtidig er det et mål å opprettholde sysselsetting og bosetting i distriktene gjennom innovasjon og etablering av nye næringsvirksomheter.

Kunnskapselementet i sektorens vare- og tjenesteproduksjonen skal økes gjennom satsing på forskning og formidling. Produksjon og formidling av næringsrelevant forskning skal støtte opp under lokale og regionale innovasjonssystem. For å oppnå dette er det viktig at Innovasjon Norge, forskningsinstituttene, SIVA og Forskningsrådet samarbeider om å øke innovasjonsgraden i sektoren.

Kommersialisering av forskning vil i større grad bli fulgt opp gjennom forskningsinstituttene. Etableringen av en innovasjonssatsning på Ås skal bidra til dette. Departementet setter av 2 mill. kroner til *Virkemiddel for regional FoU og innovasjon (VRI)* i 2011.

Delmål 3.3: Styrket kunnskapsgrunnlag i det forskningsstrategiske og rådgivende arbeidet

Kunnskapsgrunnlaget for å øke verdiskapningen, og svare på utfordringene innenfor landbruks- og matsektoren, skal økes. Gjennom råd og veiledning skal Forskningsrådet bistå Landbruks- og matdepartementet.

Øvrige krav til virksomheten

Det vises til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet for oversikt over felles føringer og frister for leveranser, årsrapport, årsmelding og avviksrapportering.

3. DIALOG OG PLANLAGTE MØTER

Departementet vil avholde et styringsmøte i mai 2011 for å diskutere årsrapport for 2010, vedtatt budsjett for 2011, de vesentligste risikoområdene samt Forskningsrådets budsjettforslag for 2012. Det vil bli avholdt et styringsmøte primo desember 2011. Temaet for desembermøtet vil blant annet være foreløpig tildelingsbrev og Forskningsrådets innspill til store satsinger for 2013.

Med hilsen

Gaute Lenvik (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kirsti Gustad
avdelingsdirektør

Vedlegg: Mål- og resultatstyringsindikatorer

Kopi:

Riksrevisjonen (elektronisk)

Kunnskapsdepartementet

Miljøverndepartementet

Nærings- og handelsdepartementet

Olje- og energidepartementet

Bioforsk

Norsk institutt for bygdeforskning

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning

Norsk institutt for skog og landskap

Veterinærinstituttet